

magazyn

Wino

Dwumiesięcznik poświęcony kulturze wina w Polsce

Numer 1 (13) Luty 2005 • ISSN 1730-0193 cena 19,90 zł

Roussillon

Pod osłoną nieba

Portugalia

Luzytańskie problemy

Fotografia i wino

11 wielkich w Ca' del Bosco

Warsztaty kulinarne

Słodkie wina w kuchni

Przewodnik kupującego

45 merlotów, 131 nowości

■ Wiadomości

Szampania: Bollinger kupuje Ayala	4
Kanada: 2004 – rok icewine	4
Francja: reformy w tcku	4
RPA: Sauvignon ze wspomaganie	5
Odkrywamy Rodan	5
„Pleśniowy” sojusz	6
Austria: Czekolada Krachera	6
Internetowa degustacja	6
Znany rodziców sangiovese?	6
Technologia: Argon w służbie wina	7
Francja: Medal dla Polski	7
Węgrzy w Wentzlu	7

■ Co się wydaje

Tańczący z ryżem	7
------------------	---

■ Wydarzenia

• BAVI 2004	
Z cetergentem w tcku	8
• Heritage Zinfandel	
It's not a sin to drink ZIN	10
• Zapachowy Nobel	
Wszystko w nosie	12
• Czeskie winobranie	
Oj, zaburczalo...	13

■ Raport • Europa rocznik 2004

Bez ekstremów	15
---------------	----

■ Galeria • 11 fotografii i wina

Błogosławiona przeszłość Maurizio	18
-----------------------------------	----

■ Wywiad • Philippe Dambrene

Twarzą w twarz z rynkiem	20
--------------------------	----

■ Temat wydanie: Roussillon

22

• Wstęp	
U stóp Pirenejów	24
• Dossier	
Winiarstwo w Roussillon w skrócie	26
• Profil	
Czterej jeźdźcy awangardy	30
• Jérémie Gak	
Szajnia Jeremiasza	34
• Top 20	
Najlepsze 20 win z wyjazdu	38

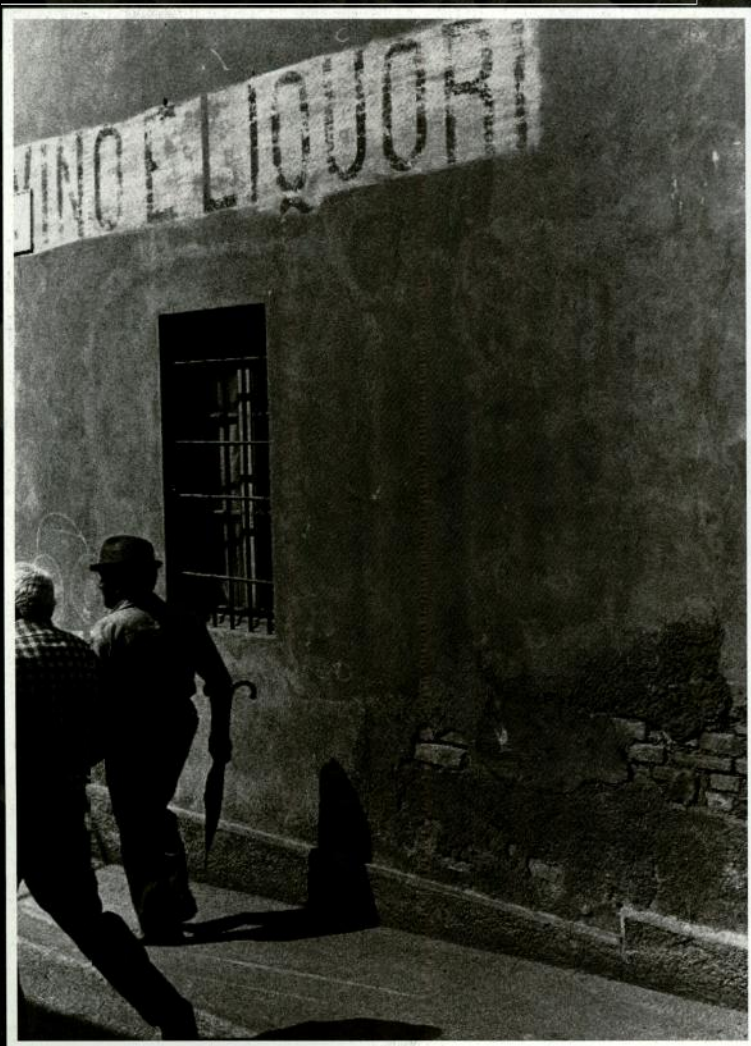
■ Świat

• Portugalia	
Luzytańskie problemy	39

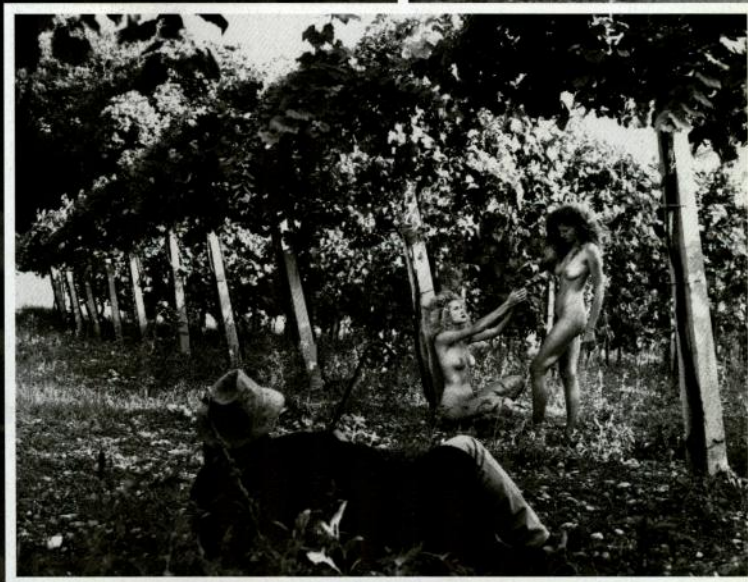
Błogostawiona próżność Maurizia

Album „11 fotografii i 1 wino” różni się od wszelkich standardowych fotograficznych albumów o winie. Po pierwsze jest czarno-biały, po drugie zamiast cukierkowych krajobrazów oferuje pierwszej klasy artystyczne zdjęcia, po trzecie jest zaspokojeniem próżności jednego człowieka – Maurizio Zanelli, szefa Ca' del Bosco.

Tomasz Prange-Barczyński

Fot. Gibson

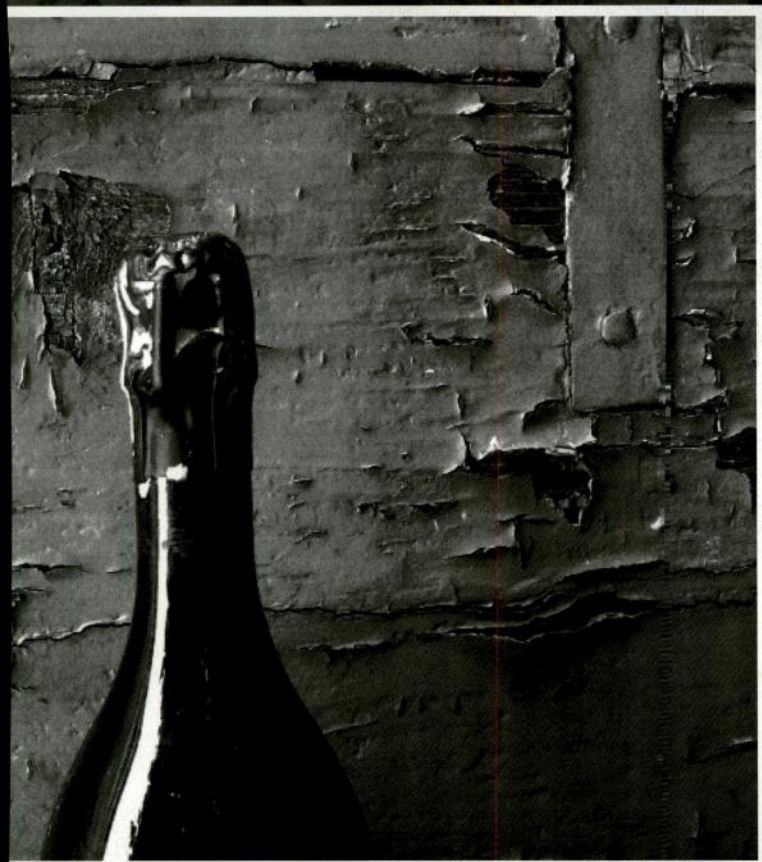
Fot. Newton

Aby w czasie targów Vinita-ly w Veronie dostać się do stoiska producenta tego być może najlepszego włoskiego wina musującego, trzeba mieć specjalne zaproszenie i odstać swoje w kolejce. Warto, bo Ca' del Bosco pokazuje nieprawdopodobne możliwości lombardzkiej Franciacorty, a tutejsze bąbelki zostawiają w tyle niejednego szampana.

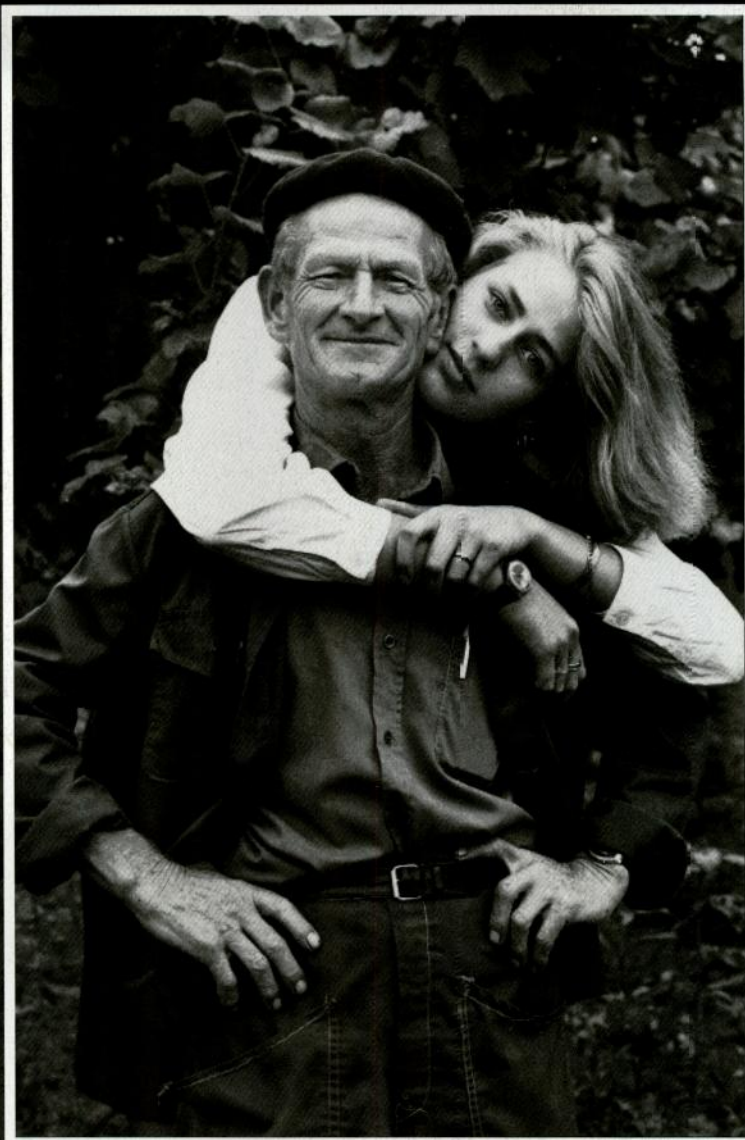
Ca' del Bosco jest jedną z tych firm, których spiritus movens jest jeden człowiek. Nie poznałem Maurizia Zanelli ani w Veronie, gdzie zwyczajnie nie miałby dla mnie czasu, ani nawet we Włoszech. Gdy półtora roku temu przemukałem na innej gigantycznej imprezie winiarskiej – Vi-

nexpo w Bordeaux – między stoiskami nowych producentów z Libanu, i koszernych winiarzy z Montsant zobaczyłem go siedzącego niedbale na stoliku przy pustym standzie Ca' del Bosco.

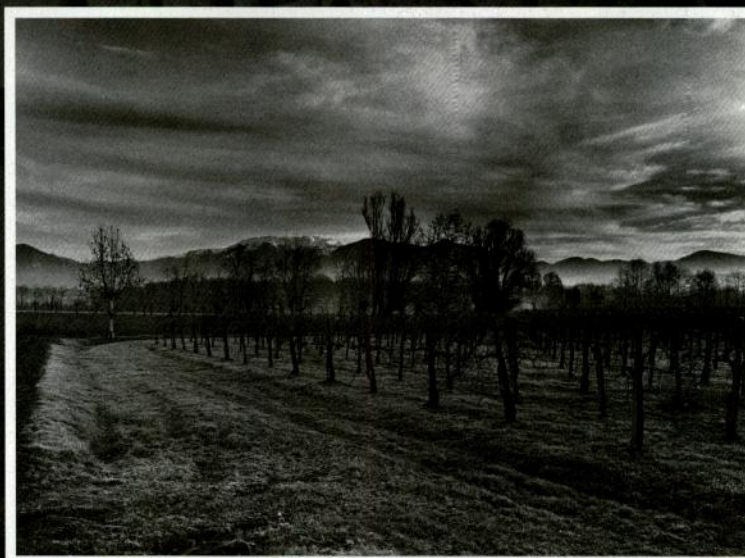
Maurizio ewidentnie się nudził, nie wiem na ile zaskoczony brakiem zainteresowania ze strony biegającego wkoło, oszalałego z gorąca tłumu. I tak odbyłem z nim półgodziną sesję degustacyjną w cztery oczy gawędząc o franciacorticie, o musowaniu jego win i potężnych możliwościach Ca' del Bosco jako producenta także win czerwonych, co udowodniał mi wlewając do kieliszka swoje Pinéro z IGT sebino i bordoski kupaż z tej samej ape-

Fot. Fontana

Fot. Spring

Fot. McCullin

lacji o skromnej nazwie... Maurizio Zanella. Miałem przed sobą człowieka nieco nonszalanckiego, świadomego wartości własnej i swoich win, w granicach przyzwoitości próżnego i... w jakiś szczególny sposób ujmującego.

Gdy przekartkowałem pospiesznie album „11 fotografii, 1 vino” znalazłem na samym końcu trzy portrety Maurizia wykonane przez Alice Springs, żonę Helmuta Newtona. Bije z nich ten sam blask, który dostrzegłem w twarzy Zanelli podczas spotkania w Bordeaux. Na zdjęciach Springs stylizuje się na mafijnego Dona, w smokingu, z pokaznym cygarem w ustach i gładko zaczesanymi do tyłu długimi włosami. Pyszny i autoironiczny.

Zanella od jedenastu lat co roku zaprasza do posiadłości w Erbusco nieopodal Bressii któregoś z wielkich fotografików. Idea jest prosta – za pomocą czarno-białych zdjęć wyrazić fascynację winem. W albumie znalazły się wizje Flavio Bonetti'ego, Franco

Fontany, Georga Gerstera, Ralph Gibsona, Eiko i Hosoe, Mimmo Jodice, Williama Kleina, Dona McCullina, Helmuta Newtona, Ferdinanda Scianny i Alice Springs. Każdy rozdział poprzedza krótki wstęp jednego ze znanych autorów winiarskich, m. in. Jensa Priewe i Luigi Veronelli'ego. Album jest różnorodny, a jedyny wspólny mianownik zebranych fotografii to ich czarno-biały charakter i wspólny temat – wino. Są zdjęcia reporterskie i wystudiowane kreacje. Robotnicy i modelki.

Maurizio Zanella na pewno lubi siebie, a fotograficzny album, który zamówił u światowej czołówki artystów jest wyrazem tej miłości. Ale jest też wyrazem miłości do wina i do sztuki. Choć przecież wino sztuką niewątpliwie jest.

Różni autorzy
11 fotografii, 1 vino
Skira 2004

Wcena – 70 euro

Twarzą w twarz z rynkiem

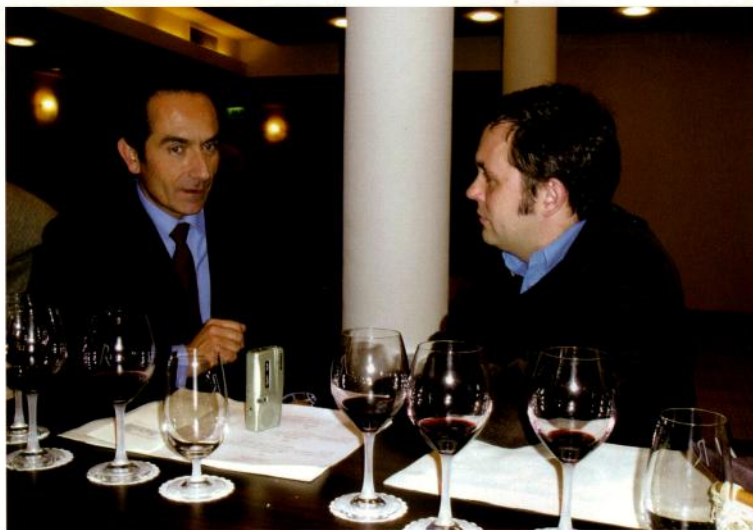
Philippe Dambrine, dyrektor Château Cantemerle, piątego cru classé z Haut-Médoc, przywiózł do Warszawy swoje trzy wina i niezmacony wiszącymi nad francuskim winiarstwem czarnymi chmurami uśmiech zarządcy dobrej bordoskiej posiadłości. O sposobach na polepszenie win z Bordeaux, jakości medokańskiego cabernet franc i zaletach klasyfikacji z 1855 roku rozmawia z nim

Tomasz Prange-Barczyński

Magazyn Wino: Kondycja francuskiego winiarstwa nie wygląda dobrze. Jakie odczucia na ten temat panują w Château Cantemerle?

Philippe Dambrine: Trudno jest porównywać ogólną sytuację francuskich winiarzy z kondycją klasyfikowanych posiadłości. Specjaliści mówią, że ten podział będzie się z czasem jeszcze bardziej pogłębiał. Przeciętnym, mniej znanym producentom z Bordeaux będzie coraz trudniej sprzedawać wino. Tymczasem pozycja klasyfikowanych zamków jest zupełnie inna. Świadczą o tym najlepiej ceny, jakie udało się nam uzyskać w sprzedaży en primeur za rocznik 2003. To był prawdziwy sukces. Oczywiście ten rosnący podział w świecie wina – na biednych i bogatych – jest doskonałym odbiciem światowej gospodarki w ogóle.

Jak zatem traktujecie „dobre rady”, które co i rusz dają wam krytycy z całego świata: dołączenie do tradycyjnego kupażu takich

Fot. TPB

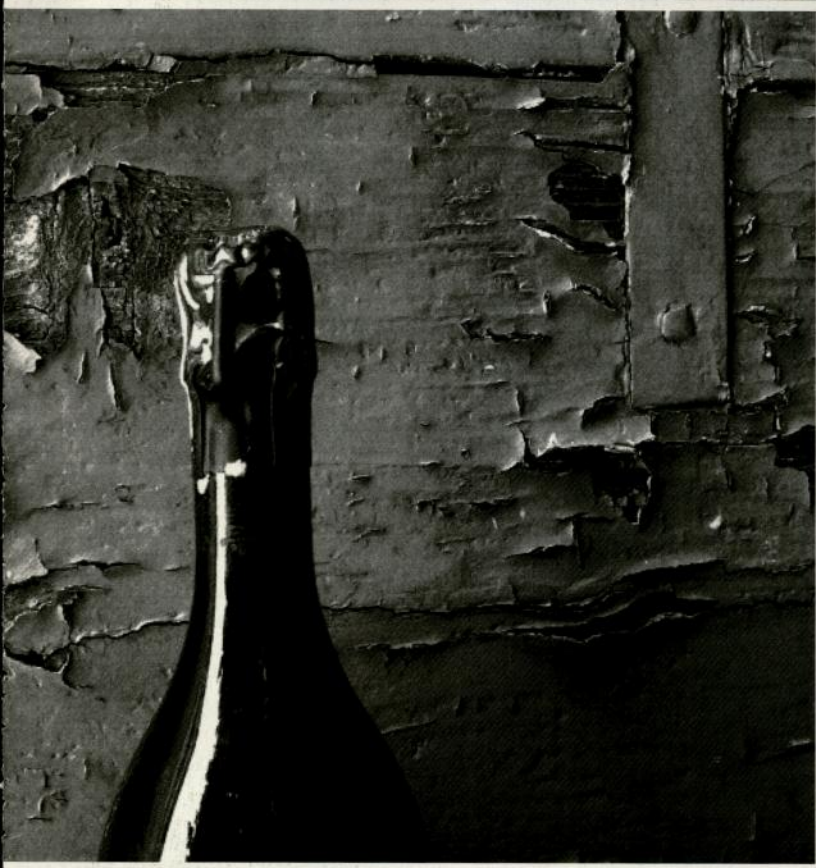
odmian jak syrah czy stworzenie w Bordeaux kategorii win regionalnych – vin de pays d'aquitaine? Uważam, że powinniśmy się zająć przede wszystkim poprawieniem tego, co mamy, co się zresztą w Bordeaux już dzieje. Winiarze produkujący bordeaux supérieur stali się bardziej wrażliwi na żądania rynku. Stary problem regionu polega na tym, że są winiarze i są sprzedawcy ich

win. Tego nie ma w żadnym innym kraju na świecie. W Argentynie czy w Australii winiarz musi sprzedać to, co wyprodukował. Osobiście. Producentom w Bordeaux przez lata zdanym na łaskę kupców bardzo dużo czasu zabrało zrozumienie, czego oczekuje od nich rynek. A ten zmienia się bardzo szybko. Krytycy promują wina w stylu Nowego Świata, nadające się do

szybkiej konsumpcji. Niektórzy w Bordeaux już to zrozumieli, ale jest ich ciągle bardzo niewiele. Mamy więc masową produkcję wina, które nie wytrzymuje konkurencji cenowej. Nowy Świat robi dziś smaczne wina po niskich kosztach. Żeby z nimi konkurować, Francuzi muszą być doskonali. I sprytni. Nie wydaje mi się, że powinniśmy wprowadzać nowe szczepy czy wina regionalne. Trzeba chronić nazwę „bordeaux” wykluczając z apelacji złych producentów. Problemem regionu są wina z najniższej półki, które wciąż stanowią 90 proc. produkcji.

No dobrze, ale 30 lat temu pojawienie się na rynku superto-skanów stworzyło pozytywny ferment. Z jednej strony mieliśmy do czynienia z dobrym marketingiem, z drugiej wielu winiarzy zostało niejako zmuszonych do podniesienia jakości swych win. Może niektórzy producenci w Bordeaux też powinni opuścić apelacje?

Czasem o tym myślimy (śmiesz). Regulacje są coraz bardziej wyśrubowane, co w moim przekonaniu nie jest dobre. Wymuszanie na producentach podnoszenia jakości przez wprowadzanie restrykcyjnych przepisów po prostu się nie sprawdza. Wracam do kwestii sprzedaży: najważniejsze, by winiarze sami zaczęli sprzedawać wina. Tylko bezpośrednia konfrontacja z rynkiem zmusi ich do podniesienia jakości.

Fot. Fontana

lacji o skromnej nazwie... Maurizio Zanella. Miałem przed sobą człowieka nieco nonszalanckiego, świadomego wartości własnej i swoich win, w granicach przyzwoitości próżnego i... w jakiś szczególny sposób ujmującego.

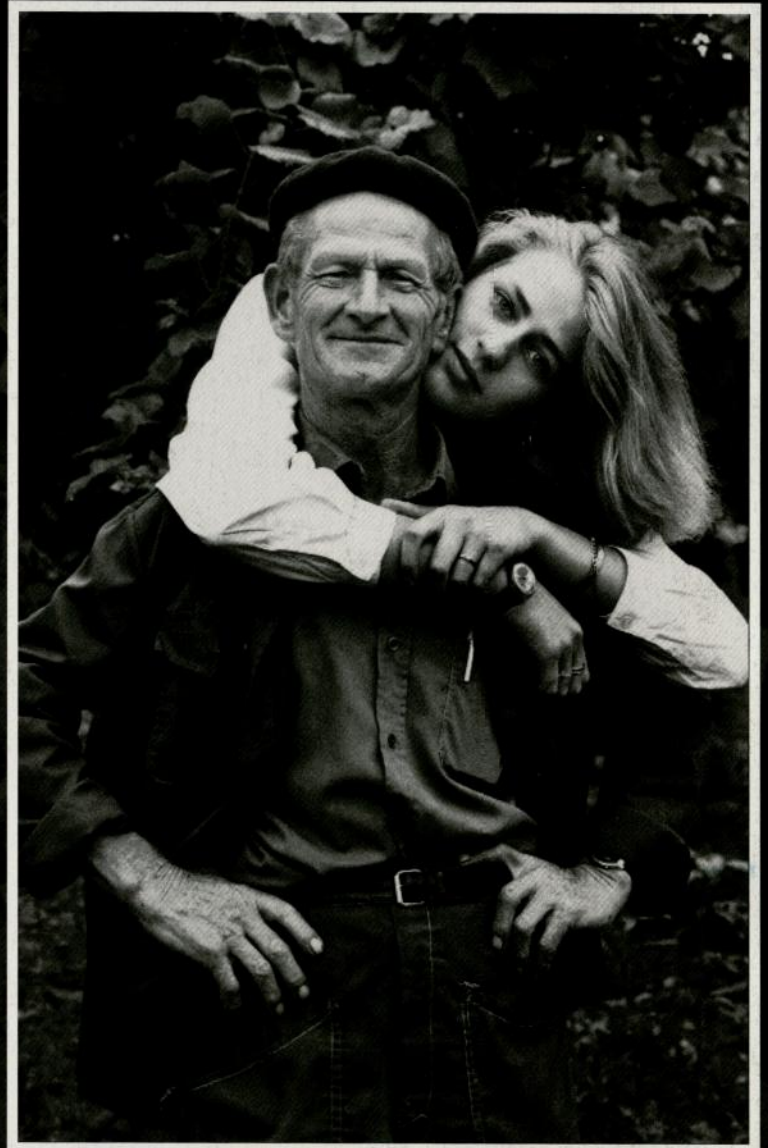
Gdy przekartkowałem pospiesznie album „11 fotografii, 1 vino” znalazłem na samym końcu trzy portrety Maurizia wykonane przez Alice Springs, żonę Helmuta Newtona. Bije z nich ten sam blask, który dostrzegłem w twarzy Zanelli podczas spotkania w Bordeaux. Na zdjęciach Springs stylizuje się na mafijnego Dona, w smokingu, z okazałym cygarem w ustach i gładko zaczesanymi do tyłu długimi włosami. Pyszny i autoironiczny.

Zanella od jedenastu lat co roku zaprasza do posiadłości w Erbusco nieopodal Brescii któregoś z wielkich fotografików. Idea jest prosta – za pomocą czarno-białych zdjęć wyrazić fascynację winem. W albumie znalazły się wizje Flavio Bonetti'ego, Franco

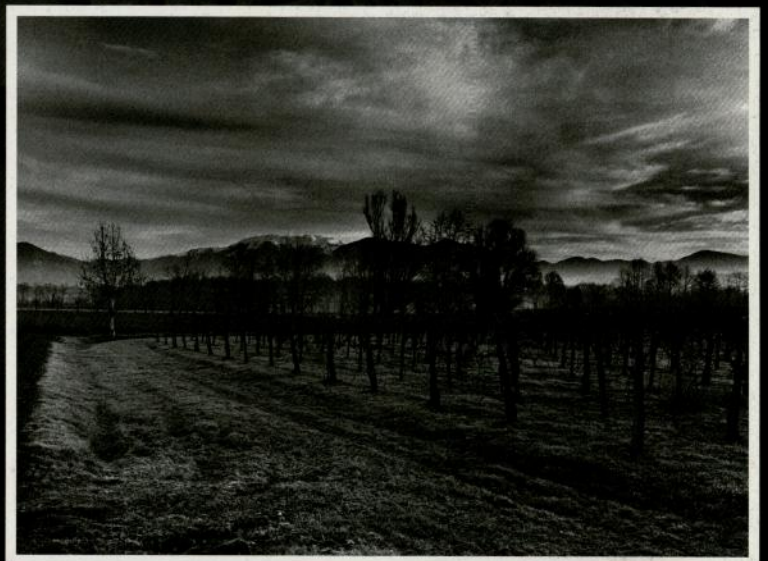
Fontany, Georga Gerstera, Ralph Gibsona, Eikoh Hosoe, Mimmo Jodice, Williamia Kleina, Dona McCullina, Helmuta Newtona, Ferdinando Scianny i Alice Springs. Każdy rozdział poprzedza krótki wstęp jednego ze znanych autorów winiarskich, m. in. Jensa Priewe i Luigiego Veronelliego. Album jest różnorodny, a jedyny wspólny mianownik zebranych fotografii to ich czarno-biały charakter i wspólny temat – wino. Są zdjęcia reporterskie i wystudiowane kreacje. Robotnicy i modelki.

Maurizio Zanella na pewno lubi siebie, a fotograficzny album, który zamówił u światowej czołówki artystów jest wyrazem tej miłości. Ale jest też wyrazem miłości do wina i do sztuki. Choć przecież wino sztuką niewątpliwie jest.

Różni autorzy
11 fotografii, 1 vino
Skóra 2004
Cena – 70 euro

Fot. Spring

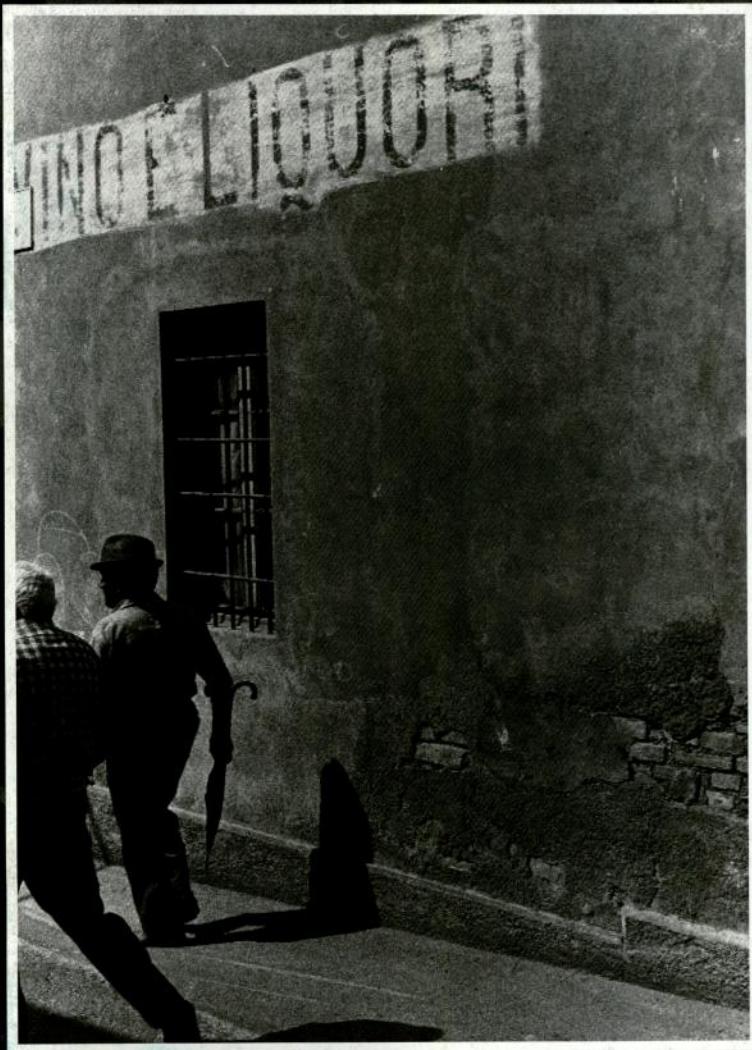

Fot. McCullin

Błogostawiona próżność Maurizia

Album „11 fotografów i 1 wino” różni się od wszelkich standardowych fotograficznych albumów o winie. Po pierwsze jest czarno-biały, po drugie zamiast cukierkowych krajobrazów oferuje pierwszej klasy artystyczne zdjęcia, po trzecie jest zaspokojeniem próżności jednego człowieka – Maurizio Zanelli, szefa Ca' del Bosco.

Tomasz Prange-Barczyński

Fot. Gibson

Fot. Newton

Aby w czasie targów Vinitaly w Weronie dostać się do stoiska producenta tego być może najlepszego włoskiego wina musującego, trzeba mieć specjalne zaproszenie i odstać swoje w kolejce. Warto, bo Ca' del Bosco pokazuje nieprawdopodobne możliwości lombardzkiej Franciacorty, a tutejsze bąbelki zostawiają w tyle niejednego szampana.

Ca' del Bosco jest jedną z tych firm, których spiritus movens jest jeden człowiek. Nie poznałem Maurizia Zanelli ani w Weronie, gdzie zwyczajnie nie miałby dla mnie czasu, ani nawet we Włoszech. Gdy półtora roku temu przemykałem na innej gigantycznej imprezie winiarskiej – Vi-

nexpo w Bordeaux – między stoiskami nowych producentów z Libanu, i koszernych winiarzy z Montsant zobaczyłem go siedzącego niedbale na stoliku przy pustym standzie Ca' del Bosco.

Maurizio ewidentnie się nudził, nie wiem na ile zaskoczony brakiem zainteresowania ze strony biegającego wkoło, oszalałego z gorąca tłumu. I tak odbyłem z nim półgodziną sesję degustacyjną w cztery oczy gawędząc o franciacorticie, o musowaniu jego win i potężnych możliwościach Ca' del Bosco jako producenta także win czerwonych, co udowodniał mi wlewając do kieliszka swoje Pinéro z IGT sebinio i bordoski kupaż z tej samej ape-

REDAKCJA

Redaktor naczelny

Wojciech Gogoliński – 0 600 880 656

Zastępca redaktora naczelnego

Tomasz Prange-Barczyński – 0 602 728 283

Sekretarz redakcji

Katarzyna Szulc – 0 600 209 924

Opracowanie graficzne

Darek Peptoński

WSPÓLPRACOWNICY

Jancis Robinson

Anna Pakuła (USA)

Agnieszka Wyrobek (Francja)

Michèle Shah (Włochy)

Marek Bieńczyk

Wojciech Bońkowski

Robert Makłowicz

Andrzej Daszkiewicz

Tadeusz Pióro

Mariusz Kapczyński

PANEL DEGUSTACYJNY

Marek Bieńczyk (mb)

Wojciech Gogoliński (wg)

Tomasz Prange-Barczyński (tpb)

Wojciech Bońkowski (wb)

Andrzej Daszkiewicz (ad)

REKLAMA

Paweł Karolak – 0 600 209 920

Katarzyna Szulc – 0 600 209 924

PROMOCJA

Tratoria – 0 502 675 940

ADRES REDAKCJI

02-620 Warszawa

ul. Puławska 94/8

tel. +48 22 646 09 86, +48 22 497 82 26

fax +48 22 646 09 88

PRENUMERATA MAGAZYNU

Prenumerata roczna: 119,40 PLN, półroczna: 59,70 PLN

Nr konta: 391740000600003000000136579

tel. +48 22 646 09 86, 0 600 209 922

Prenumerata on-line: www.magazynwino.pl

INTERNET

www.magazynwino.pl

E-MAIL

prenumerata@magazynwino.pl

Zdjęcie na okładce: Flavia Bonetti

Pochodzi z albumu „11 fotografii jedno wino”.

Dzięki uprzejmości wydawnictwa Skira

OD REDAKCJI

Wojciech Gogoliński

W dniu, kiedy przybyliśmy do Perpignan, na głównym miejskim skwerze odbywała się wielka degustacja regionalnych win. Mieszkańcy i przybysze uzbrojeni w kieliszki odwiedzali swoich ulubionych albo po prostu znajomych producentów, a popołudnie i wieczór upływały w pogodnej, letniej atmosferze. Im bliżej do zachodu słońca, tym częściej nerwowo zerkaliśmy na zegarki zdziwieni, że nasze podniecenie nikomu się nie udziela. Wszak już za kwadrans Francja miała zagrać z Grecją o półfinał Mistrzostw Europy w piłce nożnej.

Winiarze pytani o konkurencję futbolowego wydarzenia tylko się uśmiechali – po pierwsze tu jest Roussillon, a nie Francja, po drugie jutro Perpignan gra w rugby w finale Pucharu Francji i to jest wydarzenie sportowe weekendu. Nie wierzyliśmy. Gdy jednak następnego dnia weszło słońce, nikt pod czerwono-żółtymi flagami nie płakał po klęsce Les Bleus. Zrozumieliśmy, że Francja została gdzieś w Paryżu, może w Montpellier... Roussillon to niewielki winiarski skrawek Starego Kontynentu – niewielki, ale jakże różnorodny. Powstają tu dziś jedne z najciekawszych win wytrawnych Francji; robi się tu genialne i różnorodne wina słodkie – od lekkich muskatów, po świetnie starzejące się rivesaltes, maury i banyulsy. W Collioure coraz więcej interesujących win białych. A ceny ciągle na wodzy.

Oprócz Roussillon chcemy zabrać Państwa – na przekór porze roku – w inne ciepłe regiony Europy: na Sycylię, do Portugalii. Wyznawcom narciarstwa polecamy winiarskie uroki Wschodniego Tyrolu i winiarsko-narciarską imprezę w Sölden. A w kuchni – eksperymentujemy.

W Przewodniku Kupującego przegląd kilkudziesięciu dostępnych w Polsce merlotów. I jak zwykle – masa nowości.

Na zdrowie!

Wojciech Gogoliński